

СТАНОВИЩЕ

от доцент Мария Стамова Вакрилова Бечева, доктор

по: област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4.

Обществено здраве, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)“

в специалност „Рехабилитатор“, МК на Медицински университет- Пловдив

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен,, Доктор”

по област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт

в професионално направление 7.4. Обществено здраве.

Докторантура: Редовна форма на обучение

Докторска програма: “ Кинезитерапия“

Автор: Даниела Венциславова Садикова

Катедра:„ Теория и методика на кинезитерапията" на Факултет „ Обществено здраве, здравни грижи и туризъм“- НСА“ Васил Левски“-гр. София.

Тема на дисертационния труд: „Кинезитерапия при постурални нарушения в предучилищна възраст. ”

Научен ръководител: доц. Дияна Попова-Добрева, НСА “Васил Левски” – гр. София.

Представеният комплект материали на електронен носител, свързани и доказващи процесуалната валидност на процедурата напълно отговарят на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав на НСА „Васил Левски“-гр. София. Докторантката Даниела Венциславова Садикова е приложила три пълнотекстови публикации по темата на дисертацията.

Кратки биографични данни за докторанта

В периода от 2003-2015 Даниела Венциславова Садикова придобива бакалавърска и магистърска степен по кинезитерапия към Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и туризъм“- НСА“ Васил Левски“-гр. София.

Притежава C1 Cambridge сертификат по английски език.

Докторантката работи като кинезитерапевт от 2015 година до този момент в Сдружение «СК ШАРК, Спорт за хора с увреждания».

Актуалност на тематиката

Актуалността на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научно-приложно отношение произтича от факта, че неправилното телодържание и гръбначните изкривявания са най-честите проблеми на опорно-двигателния апарат при децата и се отразяват неблагоприятно върху нормалното развитие на подрастващите. Все повече от децата са склонни да водят заседнал начин на живот поради условията на увлекателните нови технологии, липсата на достатъчно и безопасно пространство около дома им за игра навън и т.н. Намалената

двигателна активност при децата се отразява негативно на поддържането и баланса на тяхната добра стойка. Продължителното принудително заемане на седеж в учебните часове представлява статично натоварване на постуралната мускулатура, което води до неправилно телодържание. Статистиката сочи, че се понижава възрастовата граница при деца с неправилно телодържание още в предучилищна възраст. Поради нарастващата честота на постуралните деформации и проявата им във все по-ранна възраст е необходимо задължително провеждане на изправителна гимнастика в детските заведения с цел подобряване на двигателната култура и двигателния стереотип за правилно телодържание.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 163 стандартни страници, онагледен е с 42 таблици, 66 фигури и 7 приложения. Библиографичният списък се включва 215 заглавия, от които 55 на кирилица, 160 на латиница.

Дисертацията е структурирана от увод, три основни части /литературен обзор, проспективно проучване включващо цел, задачи, методи на изследването и резултати от изследването/, заключение и приложения.

В увода докторантката поставя проблематика и набелязва проблемите, които се анализират в отделните части на проспективното изследване.

Частта „преглед на литературата“ дава информация и запознава аудиторията с характеристика на стойката и видове постурални нарушения при децата. Докторантката изказва своето мнение относно разпространението и честота на постуралните нарушения при децата в България констатирайки, че тези данни са значително различни поради липсата на ясни критерии за разграничаване на постуралните нарушения, както и на контингента на проучванията. Разглеждайки влиянието и взаимовръзка на различни фактори повлияващи стойката на децата, докторантката посочва съвременни методи и концепции за корекция на постуралните нарушения и гръбначни изкривявания. Намирам ценна информацията относно мястото на кинезитерапията и акватерапията като методи за коригиране на нарушена стойка при деца.

На базата на направеният литературен анализ докторантката извежда коректно научната хипотеза и целта на дисертационния труд, а именно да се установи ефективността на комплексна кинезитерапевтична методика, която включва изправителна гимнастика и плуване за профилактика и корекция на постуралните отклонения при деца в предучилищна възраст.

Формулирани са коректно задачите на дисертационния труд, чрез които Даниела Венциславова Садикова постига поставената цел на изследването. Изследване е проведено в периода 2016 – 2018 учебна година в две детски градини в София – 84 ДГ „Детелина“ и 35 ДГ „Щастливо детство“ сред 211 деца (116 момчета и 95 момичета). Създаден е алгоритъм на скрининговото изследване включващ адекватно подбрани методи и тестове. Проспективното изследване е проведено в 2016-2018 г. При експерименталната група деца са проведени общо 102 терапевтични занимания като 52 броя са занимания са в гимнастическия салон и 50 броя от занимания са в плувен басейн. С децата от контролната група от 35 ДГ “Щастливо детство” са проведени 52 занимания по изправителна гимнастика в гимнастическия салон – два пъти седмично. Намирам за интересен дизайнът на проучването и достатъчен броя на подбрения контингент деца с нарушения в стойката. Приложени са подходящи терапевтични средства на кинезитерапия, съобразени с оценката на състоянието на изследваният контингент, с поставените задачи и цели на кинезитерапевтичната програма. Държа да отбележа, че методиката по кинезитерапия както и плувните занимания при деца с постурални нарушения и отклонения в ВМІ са много добре

онагледени с фигури и схеми. Поради тази причина считам, че тази част от дисертационния труд има съществени научно-приложни приноси.

Извършеният сравнителен анализ на резултатите на двете групи на проспективното изследване е добре структуриран и дава информация относно терапевтичните ефекти отнасящи се до подобряване функционалните възможности на гръбначния стълб, а също така до подобряване на ходенето, равновесието и баланса при деца в предучилищна възраст.

Дисертационният труд завършва с обобщени **шест извода**, които потвърждават изпълнението на задачите и постигането на целта на проспективното изследването при деца с постурални нарушения.

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Формулираните от докторанта приноси са обективно изведени и защитими в контекста на анализа на резултатите от проспективното изследване.

Считам, че основните приноси в дисертационния труд се свеждат до следното:

1. Разработена е и е апробирана специфична методика по кинезитерапия и плуване при предварително проведено скринингово и функционално изследване на деца с постурални нарушения.
2. Апробираната специфична методика по кинезитерапия и плуване за деца с постурални нарушения и отклонения в ВМІ, обогатява теоритичните и практични знания отнасящи се до повлияването на неправилното телодържание при деца с в предучилищна възраст.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантката е представила общо три публикации по темата от дисертационно изследване.

Сумата от точки за публикации на докторанта (група Г) – 30 т. минималните национални изисквания (30 т.) по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал.1 от ППЗРАСРБ за област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве.

Автореферат

Авторефератът към дисертационния труд е оформен, съгласно изискванията и отразява целите, задачите, използваните методи, резултатите, направените изводи и дефинираните приноси.

Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки и препоръки към проведеното изследване и комплект предоставени материали по процедурата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в повлияването на постурални нарушения и отклонения в ВМІ при деца в предучилищна възраст и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на НСА „Васил Левски“-гр. София.

Убедено смятам, че докторантката Даниела Венциславова Садикова, притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения като демонстрира качества и способности за самостоятелно провеждане на научно изследване.

В представеният дисертационен труд не се откриват данни за плагиатство и това наред с гореизложеното ми дава основание да дам своята ПОЛОЖИТЕЛНА оценка и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор” на Даниела Венциславова Садикова, в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве.

02.01.2024 г.

Доцент Мария Стамова Вакрилова Бечева, доктор

OPINION

by associate professor Maria Stamova Vakrilova Becheva, doctor
in the field of higher education 7. Health care and sports, professional field 7.4. Public health,
scientific specialty "Theory and methodology of physical education and sports training
(incl. Methodology of physical therapy)"
in the specialty of "Rehabilitator", Medical College at the Medical University - Plovdiv

On: dissertation work for awarding the educational and scientific degree "Doctor"

In the field of higher education 7. Health care and sports
in the professional field 7.4. Public Health.

Doctoral studies: Full-time form of study

Doctoral program: "Kinesitherapy"

Author : Daniela Ventsislavova Sadikova

Department: "Theory and Methodology of Kinesitherapy" of the Faculty of "Public Health, Health
Care and Tourism" - "Vasil Levski" NSA - Sofia.

Dissertation topic : Kinesitherapy for postural disorders in preschool age. "

Research supervisor : Assoc. Prof. Diyana Popova-Dobрева, "Vasil Levski" NSA - Sofia.

The presented set of materials on an electronic medium, related to and proving the procedural validity of the procedure, fully comply with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its Implementation and the Rules for the Development of the Academic Staff of the "Vasil Levski"- National Academy of Sciences c. Sofia. The doctoral student Daniela Ventsislavova Sadikova has presented three full-text publications on the topic of the dissertation.

Brief biographical data of the PhD student

In the period from 2003-2015, Daniela Ventsislavova Sadikova obtained a bachelor's and master's degree in kinesitherapy at the Faculty of "Public Health, Healthcare and Tourism" - "Vasil Levski" NSA, Sofia.

She holds a C1 Cambridge English language certificate.

The doctoral student has been working as a kinesitherapist since 2015 until now in the "SC SHARK, Sports for People with Disabilities" Association .

Relevance of the topic

The relevance of the problem developed in the dissertation work in a scientific and scientific - applied sense stems from the fact, that incorrect posture and spinal distortions are the most common problems of the musculoskeletal system in children and adversely affect the normal development of adolescents. More and more children tend to lead a sedentary lifestyle due to the conditions of exciting new technologies, lack of sufficient and safe space around their home to play outside, etc. Reduced motor activity in children negatively affects the maintenance and balance of their good posture.

Prolonged forced sitting during school hours represents a static load on the postural muscles, which leads to incorrect posture. Statistics show that the age limit for children with incorrect posture is being lowered even at preschool age. Due to the increasing frequency of postural deformations and their manifestation at an ever earlier age, it is necessary to carry out corrective gymnastics in children's institutions in order to improve motor culture and the motor stereotype for correct posture.

Characterization and evaluation of the dissertation work

The dissertation is in a volume of 163 standard pages, illustrated with 42 tables, 66 figures and 7 applications. The reference list includes 215 titles, of which 55 in Cyrillic, 160 in Latin.

The dissertation structure includes an introduction, three main parts /literature review, prospective study including aim, tasks, research methods and research results/, conclusion and appendices.

In the introduction, the doctoral student poses a problem and identifies the issues that are analyzed in the separate parts of the prospective study.

The "literature review" part provides information and acquaints the audience with the characteristics of posture, types of postural disorders in children. The PhD student gives her opinion on the prevalence and frequency of postural violations in children in Bulgaria, finding out that these data are significantly different due to the lack of clear criteria for distinguishing postural disorders, as well as the contingent of studies. Examining the influence and interrelationship of various factors affecting children's posture, the doctoral student indicates modern methods and concepts for the correction of postural disorders and spinal distortions. I find valuable information regarding the place of kinesitherapy and aquatherapy as methods of correcting poor posture in children.

Based on the literature analysis, the doctoral student correctly derives the scientific hypothesis and the aim of the dissertation work, namely, to establish the effectiveness of a complex kinesitherapeutic methodology, which includes corrective gymnastics and swimming for the prevention and correction of postural deviations in preschool children.

The tasks of the dissertation are correctly formulated, through which Daniela Ventsislavova Sadikova achieves the preset aim of the research. Research was conducted in the period of 2016-2018 school years in two kindergartens in Sofia - "Detelina" 84 Kindergarten and "Happy Childhood" 35 Kindergarten, with a total of 211 children (116 boys and 95 girls). An algorithm of the screening test was created, including adequately selected methods and tests. The prospective study was conducted in 2016-2018, and in the experimental group of children, a total of 102, therapeutic activities such as 52 activities are in the gymnasium and 50 activities are in the swimming pool. With the children from the control group of "Happy Childhood" 35 Kindergarten, 52 remedial gymnastics classes were held in the gymnasium - twice a week. I find both the design of the study interesting and the number of the selected contingent of children with postural disorders sufficient. Appropriate therapeutic means of kinesitherapy were applied, consistent with the assessment of the condition of the studied contingent with the preset tasks and goals of the kinesitherapy program. I would like to point out that the kinesitherapy methodology as well as the swimming activities for children with postural disorders and deviations in BMI are very well illustrated with figures and diagrams. For this reason, I believe that this part of the dissertation has significant scientific and applied contributions.

I believe that the comparative analysis of the results of the two groups of the prospective study is well structured and provides information on the therapeutic effects related to improving the functional capabilities of the spine, as well as improving walking, equilibrium and balance in children of preschool age .

The dissertation concludes with a summary of **six conclusions** that confirm the performance of the tasks and the achievement of the goal of the prospective study in children with postural disorders.

Contributions and significance of the development for science and practice

The contributions formulated by the doctoral student are objectively derived and defensible in the context of the analysis of the results of the prospective study.

I believe that the main contributions of the dissertation work can be reduced to the following:

1. A specific methodology for kinesitherapy and swimming has been developed and approved during a previously conducted screening and functional examination of children with postural disorders.
2. The approved specific methodology of kinesitherapy and swimming for children with postural disorders and deviations in BMI enriches the theoretical and practical knowledge related to the influence of incorrect posture in children of preschool age.

Assessment of dissertation publications

The doctoral student presented a total of three publications on the topic from her dissertation research.

The sum of points for the doctoral student's publications (group D) – 30 points, the minimum national requirements (30 points) under Art. 2b, para. 2 and 3 of DASRBA and Art. 1a, para. 1 of RIDASRBA for the field of higher education 7. Health care and sports, professional field 7.4. Public Health.

Abstract

The abstract to the dissertation work is designed according to the requirements and reflects the aims, tasks, methods used, results, conclusions drawn and defined contributions.

Critical remarks and recommendations

I have no critical remarks and recommendations to the conducted research and a set of provided materials on the procedure.

CONCLUSION

The dissertation contains scientific and applied results that represent an original contribution in influencing the postural disorders and deviations in BMI in children of preschool age and meets all the requirements of the the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria ACT (DASRBA), the Regulations for the Implementation of DASRBA and the relevant Regulations of the "Vasil Levski" NSA, Sofia.

I am firmly convinced that the doctoral student Daniela Ventsislavova Sadikova possesses in-depth theoretical knowledge and professional skills by demonstrating qualities and abilities for independent conduct of scientific research.

No evidence of plagiarism can be found in the presented dissertation, and this, along with the abovementioned, gives me the reason to give my POSITIVE assessment and to propose to the respected members of the scientific jury to award the educational and scientific degree "Doctor" to Daniela

Ventsislavova Sadikova, in the field of higher education: 7. Healthcare and sports, professional direction 7.4. Public Health.

02.01.2024

Associate Professor Maria Stamova Vakrilova Becheva, doctor